

N.F.S. Grundtvig “[Skåltaler i anledning af 28. maj 1838]”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.19, maj 2022

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1838 (SJ: 598I)

Teksten er etableret af Kirsten Vad

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Kirsten Vad, redigeret af Vibeke A. Pedersen og Jon Tafdrup

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.phil. Jes Fabricius Møller

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:32

XVI.

Levende Oplysning.

I det jeg takker mine ærede Landsmænd, fordi de vilde have nogle af deres Følelser, Ønsker og Forhaabninger tolkede ved min Muse, maa jeg takke dem dobbelt, fordi de vilde det, den Forskjellighed uagtet, der sikkert er mellem mange af deres Anskuelse og mine, takke dem for *denne* Liberalitet mod afvigende Meninger om Veien og Maaden, hvorpaa “fælleds Bedste” kan naaes og rammes. Det er nemlig en Artikel i min politiske Troesbekjendelse, at denne Liberalitet ingenlunde er saa almindelig, som vi maatte ønske, saa vi ogsaa derfor trænge til en fremskridende Oplysning, ja, jeg troer, der trænges allevegne til en saadan Oplysning om den ægte *borgerlige Frihed* og den rette Maade, hvorpaa dette store Gode skal erhverves og bevares, ligesom vi Alle, baade Store og Smaa, trænge til fremskridende Oplysning om *Menneske-Livet* i hele dets vidunderlige Storhed, i alle dets Retninger og Forhold. Denne levende Oplysning, hvorved “Lys og Liv” efterhaanden skal aandelig sammensmelte, ligesom de legemlig ere det i Solen, der udbreder

Glands og fremkalder Liv og Frugtbarhed, en saadan Oplysning findes naturligviis ikke i vore Fædres Kæmpehøie, end sige da i den "*Latinske Grav*," findes i ingen Grav under Solen, men udspringer kun af *Folke-Aanden*, under levende Vexel-Virkning paa *Modersmaalet* mellem Gamle og Unge, Lærde og Læge, og derfor tager jeg mig den Frihed at foreslaae en Skaal for den **levende Oplysning**.

Pastor N. F. S. Grundtvig.

|A:34

XVIII.

Kræfternes Frihed.

Ved saa venlig at ihukomme og navnlig at indslutte mig iblandt *Nordens* patriotiske *Skjalde*, der ikke blot besang Bedrifterne fra forud Tid, men tog ogsaa gjerne Deel med de Nærværende i levende Virksomhed til fælleds Bedste, derved har Selskabet et nyt Krav paa min Taksigelse, og frimodig tør jeg sige, at hvor ringe end *vore* Bestræbelser maatte findes, saa har dog Danmarks *Skjalde* visselig fortjent at mindes, saalænge det *Folkehjerte* slaaer, det var deres Lyst at takkes. Og hvad nu mig angaaer, da kan jeg vist nok ikke ønske mit Fædreneland *Alt* hvad jeg saa paa den "*store Øe*" hos vore berømte Frænder, og allermindst deres "*Rettergang og Fattigvæsen*", men "*Kræfternes Frihed*", hvoraf jeg hist saa alle Storværkerne udspringe, den maa jeg nødvendig ønske forplantet til disse Egne, og kjender jeg det mindste til *Nordens Aand*, vil den her netop finde sig *hjemme*. Dette Ønske, mine Herrer! tør jeg haabe, finder Gjenklang hos dem, ja, jeg hører, det har fundet den allerede, og jeg har den Fornøielse at foreslaae dem en Skaal for **alle gavnlige Kræfters Frihed!**

Pastor N. F. S. Grundtvig.
